

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru Monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:
 $\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Ianuarie v. 1887

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarchie cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comuna eventuale prelungiri locale, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului
„Tribuna“.

Cătră publicul român.

Preste câteva zile „Tribuna“ va intra în anul al patrulea al existenței sale: cerem și pentru acest an spriginul fraților noștri români.

Sunt mari jertfele, pe care le-a adus „Institutul Tipografic“ pentru susținerea acestui diar; jertfele aceste însă, ori-și-cât de mari, ar fi rămas zadarnice, dacă ni-ar fi lipsit spriginul publicului român.

Mult am ostenit, ca să obținem acest sprigin și să ne arătăm vrednici de el; ostenelele aceste însă, ori-și-cât de mari, ar fi rămas zadarnice, dacă n'am fi fost ajutați în lucrarea noastră de un mare număr de oameni cu aspirațiuni literare și în genere de frații noștri români, care prin informațiunile lor ne-au dat puțința de a

ține pe publicul român în curent despre cele ce se petrec în deosebitele părți ale țerii.

Și vedând rezultatele de până acum ale lucrării, pe care noi am pornit-o numai, ni se produce convingerea, că nimeni dintre cei ce dimpreună cu noi au luat parte la lucrarea aceasta nu poate să aibă cuvinte de a regreta ostenelele, pe care și-le-a dat, și nimeni nu poate să-și facă muștrări pentru-că ne-a spriginit. Căci, deși poate-că de multe-ori am greșit și poate am stricat fie prin nepriceperea, fie prin reaua noastră pornire, am contribuit în mare grad la lămurirea cestiunilor ce agită spiritul public român, am ținut ca nimeni mai înainte pe Români în curent despre cele ce se petrec în lume, și mai presus de toate, am făcut mult pentru sporirea publicului cetitor român și pentru stabilirea unui curent unitar în viața noastră literară.

Și ori-și-cine trebuie să simtă, că nu noi prin noi și nu singuri noi, ci noi dimpreună cu cei ce ne-au spriginit și ajutat am obținut aceste rezultate.

Acesta e temeiul, pe care cerem și pentru viitor spriginul fraților noștri români: „Să continuăm, — le țicem, — lucrarea noastră cu zel și cu abnegațiune, căci zadarnice n'au să ne fie ostenelele, și chiar dacă noi înșine n'am ajunge să vedem foloasele ei și să profităm de ele, aceia, care vor urma după noi, vor să, eă prin ale noastre ostenele li s'a creat pozițiunea mai bună, pe care o vor avê“.

Nu ne-am făcut mari iluziuni atunci, când s'a întemeiat „Tribuna“, și sciam, că e riscată întreprinderea, pe care „Institutul Tipografic“ a primit-o în sarcina sa. Nu împărtășiam cu toate aceste vederile celor ce susțineau, că Români din țerile coroanei ungare nu pot să întrețină un diar cotidian. Și faptele i-au și desmîșit pe acestia. Ce-i drept, decând există, „Tribuna“ pune mereu în joc existența „Institutului Tipografic“, dar' ea există, consumă din și

în di mai puțin din veniturile celorlalte ramuri ale întreprinderii, este din și în di mai asigurată în existența ei, și e dovedit cel puțin un lucru: că timp de trei ani s'au putut susține aici la noi chiar două diare cotidiene.

Fără îndoială nici unul din aceste două diare nu răspunde la exigențele unui public ce al nostru: amândouă sunt mici și înzestrate cu un aparat redacțional insuficient. N'o simte aceasta nimeni mai mult ca noi înșine, care dintru început avem dorința de a înzestra literatura noastră cu un diar potrivit cu pozițiunea elementului român și care în fiesce-care și sîntem striviți de material și de greutatea sarcinilor, pe care le purtăm, fără-că să putem da tot ceea-ce am voi. Trebuie însă să ținem seamă de o mulțime de împregiurări, dintre care cea mai de căpetenie e greaua situațiune economică, și de aceea și pentru anul viitor „Tribuna“ va trebui să păstreze formatul ei de acum și vom da numai suplimente, când va fi de neapărată trebuință.

Cât pentru atitudinea politică, „Tribuna“ rămâne ceea-ce a fost, un diar independent, scutit de ori-și-ce înrîuriri, fie personale, fie de partid, merit a servi drept organ pentru susținerea cauzei naționale și pentru exprimarea sentimentului public român față cu cestiunile de interes comun.

Sibiu, 20 Decembrie st. v.

Situațiunea generală a intrat ear' într'o fasă de oscilațiune, încât nu te mai poți dumări asupra dispozițiunilor de grupare ale puterilor europene.

Sunt acum vre-o trei săptămâni la Berlin se făcea calculul, dacă Germania, unindu-și forțele cu ale Austro-Ungariei și ale României, va pute ori nu să țină pept cu Rusia și cu Franca deodată. Era totodată probabil, că Italia inclină, ear' Englitera e aproape hotărâtă să spriginească acțiunea austro-germană. Nu mai rămânea par'că decât să se scie, când are să is-

bucnească războiul, celelalte erau puse toate la cale.

În timp de câteva zile însă fața lucrurilor s'a schimbat. Războinicul ministru războiului al Franciei, dl Boulanger, a devenit cel mai pacifist dintre toți ministri de de război, în Englitera se produce o criză ministerială, care, dacă nu se va rezolva cât mai curând, poate să aibă drept urmare o hotărâtă schimbare în politica externă a Engliterii, ear' Germania par'că deodată a devenit cea mai intimă amică a Rusiei, ba începe a se vorbi chiar și despre o înțelegere între cabinetul din Viena și cel din Petersburg.

Și nici nu scim, în adevăr, de ce n'ar fi cu puțință o asemenea înțelegere, de unde și până unde conflictul dintre monarhia noastră și Rusia ar fi atât de acut, ca el să nu poată fi rezolvat prin bună învoială? Ba ne întrebăm: unde este adevăratul conflict? Până acum nu-l vedem nicăiri, căci cele petrecute până acum în Bulgaria nu pot să fie considerate drept nise lucruri, prin care s'ar pute motiva un războiu.

Monarhia noastră stăruie pentru respectarea tractatului din Berlin și pentru independența Bulgariei: Rusia nu a căleat încă tractatul din Berlin, nici n'a atins în mod fățiș independența Bulgariei. Principele Alexandru a fost resturnat, nu însă de Rusia, ci de o ceată de conspiratori bulgari. Se poate că Rusia a pus la cale resturnarea aceasta, — se poate, e chiar foarte probabil, dacă voim, un lucru sigur, — ear' acesta nu e oficial angajat prin aceasta. Deasemenea principele Alexandru a abdicat, nu însă pentru-că l-a silit Rusia, ci pentru-că nu se credea susținut de cabinetele europene. În sfârșit, Bulgarii și-au ales un nou principe, ear' acesta nu a voit să primească tronul ce i-s'a oferit. Din toate acestea nu ese la iveală vre-un conflict patent; chiar generalul Kaulbars s'a dus în Bulgaria cu îngăduința puterilor.

Conflictul dar' nuchia de aici înainte s'ar pute ivi. Monarhia noastră nu voiesce să-i acorde Rusiei o prea mare înrîurire în Bulgaria, ear' Rusia voiesce să aibă o înrîurire hotărîtoare. Întrebarea e dar', cine trebuie să fie Domn în Bulgaria, pentru-ca monarhia noastră să afle

Foia „Tribunei“.

Dina-Imperăteasă și peana ei aleasă.

Poveste din popor.

De „Mărgineanul“.

(Urmare.)

Fiind astfel învoiala gata, soacra mică cheamă numai decât pe popa și pe nisece neamuri, și tinerii se logodesc primind binecuvântare și schimbând câte un inel și o năframă, după obiceiul de atunci. Adecă feciorul îi dădu fetei un inel de aur și o năframă de mătăsu cusută tot cu fire de aur, ear' fata îi dădu cu sfeală un inel și o năframă, de care biet avea. După aceea își petrecură cu toții până seara târziu, statorind ziua de cununie pe de atunci în două săptămâni.

În ziua următoare dă Armeanul o grămadă de bani socrului seu, pentru-ca să se pregătească cât mai bine pe ospet, haine însă să nu-i facă miresei, căci îi va aduce el. Apoi își luă ziua bună dela mireasă și dela socrul așa cum se cuvine, și încăleacă pe armăsar, se duse ca și pentru mireasă. Trei rînduri de haine de mătăsu cusute tot cu fire de aur și trei părechi de păpuși cu bumbi asemenea de aur pe ei.

Preste puțin timp ajunge acasă și le spune părinților sei, că și-a aflat în cutare oraș departe o fată frumoasă și foarte avută, earăși singură la părinți, — căci nu cuatez a spune că n'are avere, bine știind cum rîvnesc tată-seu la bani, — și că au hotărît ziua de cununie pe a doua Duminecă.

Părinții de bucurie, că li se împlinesc dorința cea mai mare, — adecă fiul lor va lua în căsătorie pe o fată avută cam ca și el, — se sfătuiesc împreună și îndată capetă un naș vrednic de feciorul lor.

Cu vre-o trei zile înainte de ziua cununii, mirele pleacă cu earul și nașa spre satul miresei, care era deaparte, ear' părinții lui, fiind bătrâni, au rămas acasă. Pe drum le spune mirele cum stă treaba cu părinții lui și cum el, ca să nu le mai facă întristare, nu le-a spus că ia pe o fată din cutare sat, fiindcă nu și-a aflat alta pe plac, rugându-i și pe ei să nu se supere, pentru-că nu le-a spus de-acasă cine e adevărata lui mireasă.

Nașii, se înțelege, l-au iertat, căci erau oare-cum mândri de a-l cununa.

Când ajung în cetatea, unde a tocmit el hainele miresei, până își ved oamenii de rîndul gurei, mirele aduce hainele și păpușii miresei și le pune într'o ladă în trăsură, fără a spune cuiva ceva, și apoi pleacă mai departe. Sămbătă cam pe la amăzi ajung la mireasă. Aci se fi văduț, nene, sărutări între cei logodiți, de cugetai că nu se mai gată. Nașilor încă le plăcu mireasa, căci vedeau în ea o ființă dintre cele mai nevinovate.

Duminecă dimineața se cunună tinerii și făcură un ospet, de care nu s'a mai pomenit în satul și giurul acela nici când, căci n'a rămas om în sat neospetat.

Sfârșindu-se ospetul, tinerii își luară ziua bună dela părinți, și — du-te cătră casa socrului mare, unde erau așteptați de multă lume, care doria să vadă mireasa tinerului Armean, fiindcă

toți îl sciau, că alege tare și de aceea nu s'a însurat mai de vreme.

Într'o după amăzi sosesc acasă la socrul mare. Bucuria acestora era nespuse de mare, când au văduț pe nora lor, — care îndată le sărută mâinile la amândoi, — îmbrăcată în haine de mătăsu cusute cu fir de aur și încălțată cu păpuși cu bumbi de aur, căci credea, că trebuie să fie foarte bogată și încă pre lungă aceea și frumoasă ca un ângerăș.

Au dat și socrul mare pentru tineră păreche un ospet, care ținu trei zile și trei nopți.

Nu trece un an și bătrâni mor amândoi, lăsând averea întreagă tinerilor moștenitori, care trăiau împreună cum mai bine nici că se poate, avînd o singură dorință și adecă, de a fi învredniciți dela D-șeu, cât mai curînd cu un copilaș. Mai trecu încă un an și nu se arăta nici un semn de a căpeta vre-un copil. Cu toate acestea ei trăiau foarte bine punându-și nădejdez în bunătatea celui de sus.

Într'o zi rea, căci nu de numi altcum, vine un Jidov, care încă era neguțator în acel oraș, și-i spune Armeanului, că el merge în cutare țeară, ca să aducă mărfa nouă, și-l întreabă, dacă nu ar mvta l-ar însoți, căști cu o astfel de mărfa ar pute face un câștig minunat.

Armeanul nu așteptă să-i țică de două-ori, ci se hotărî să meargă cu Jidovul, nu atâta pentru mărfa, ca să se îmbogățească, căci, precum am țis, nu rîvnia așa după bani ca tată-seu, fie iertat, ci ca să vadă lumea.

Spunându-i nevastei sale ce are de gând, aceasta se întristă — Doamne păzesce! — și-i

țicse, că odată cu capul nu-l lasă, căci fără el nu poate trăi

Armeanului i-se făcu milă de frumoasa și mult iubita lui nevastă, când o vedu așa de supărată și deocamdată se lasă de ducă.

Jidovul însă tot Jidov rămâne, de i-ai face ori-și-ce, chiar de l-ai și boteza.

Nu cură Armean, dece nu, destul că el se dă pre lungă Armean și-l ia cu vorba, țicîndu-i că ce folos de atâta avere, dacă omul nu mai face câte-o călătorie de plăcere prin țeri străine, pe unde vede lucruri aproape de necredut și pentru care se plătesc se cheltuesci ori-cât. Ba pe urmă, sciîndu-i năravul, mi-l atinge unde-l doare, țicîndu-i, că doară nu-i va fi milă de nisece bani, căci scie că nu leagă banul cu șapte noduri ca tată-seu, fie hodinit!

Omul nostru se hotărî acum din nou să meargă cu Jidovul. Înzudat îi țiccea nevasta, că ei au cu ce trăi, și nu mai umble după mărfa nouă prin țeri străine, nu cumva să pătească ceva pe drum, și câte și mai câte de acestea; — ea nu-l putu abate nici decum dela gândul ce i-l-a băgat în cap Jidovul.

Ce să-i faci? așa-i omul când are să o pătească.

În ziua următoare se iau amândoi la drum și du-te, și du-te!

Sărmana nevastă, când se vedu singură, o cuprinse o jale amară și un nespuse dor de părinți, încât nu-i mai trebuia nici de mîncare. Acum vedu ea pentru întâia-dată, ce e necazul în lume, căci pentru ea între-adevăr, ce n'acuză dintre cele mai mari este, în care se afla. Era aproape de desnădejduire. Nici chiar neaptea

în el destulă garanță, că în timpul domniei lui Rusia nu va pute să-și câștige o prea mare înrîurire, ear' Rusia s'e-l accepte, ca pe unul, care îi dă și ei destule garanții, că nici monarchia noastră nu va câștiga prea mare înrîurire. Și nu e cu neputință a găsi pentru Bulgaria un asemenea Domn, ba el trebuie chiar să se găsească, dacă celelalte puteri țin, ca din cauza aceasta să nu se turbure pacea Europei.

Am șis de multe-ori, că din neînțelegerile ce s'au ivit între Rusia și monarchia noastră cu privire la Bulgaria și în genere la țările din Orient foarte lesne ar pute să rezulte în cele din urmă o întărire a înrîuririi germane asupra țărilor puse în discuțiune. Tocmai de aceea însă trebuie să fie atât în Rusia, cât și în Austro-Ungaria un partid, care-și dă toată silința să evite conflictul printr'un „acomodament“ potrivit cu interesele ambelor puteri. Și chiar dacă n'ar pute să-și ajungă scopul, acest partid va mai amîna încă un timp oare-care isbucnirea conflictului, mai ales că și Germania pare dispusă a contribui pentru amînare tocmai pentru-că prin această trăgărire ea câștigă foarte mult. Cine știe, dacă nu cumva toți cei direct interesați în cestiunea orientală, obosiți de atâtea sbuciumări, nu vor dice în cele din urmă: Să admitem înrîurirea Germaniei, care nu e direct interesată și, prin urmare, o putere mai mult ori mai puțin neutrală, care ne dă tuturor garanții suficiente.

Corespondență din Viena.

Viena, 30 Decembrie n. 1886.

Starea financiară în Ungaria a luat un caracter serios, ba putem dice chiar un caracter amenințator.

Vorba fostului ministru Szlavy în înalta cameră, că trebuie să se pună capăt la timp acestei stări, căci altfel ar pute să ajungă lucrurile acolo, că Ungaria va avea bani numai spre a-și plăti dobânzile datoriilor ei, ear' nu însă spre a apăra interesele monarchiei, — acest cuvânt caracterizează situațiunea într'un mod mai mult decât suficient.

Ministrul de comerț unguresc și-a dat deja demisiunea; și se dice, că și ministrul de finanțe se află în punctul de a-și da demisiunea, și pre când ministrul unguresc e ajuns în modul acesta de o crasă, de care nu se poate dice că se află numai superficialmente, mai e și constrins la operațiuni financiare în mare, de cătră împrumutătorii internaționali de bani ai Ungariei, la care trebuie să-și dea consimțământul seu, căci nu poate să se expună pericolului, ca acești împrumutători să-și sustragă creditul și să-și refuze mijloacele necesare la acoperirea deficitului.

Presiunea, pe care o exercitează în acest moment cassa Rothschild și băncile care sînt unite cu dînsa, precum și bancherii dela așa dîsa „grupă financiară“ asupra Ungariei, e neaștită și unică în felul ei.

Nici starea internă a Ungariei, nici situațiunea din Europa nu sînt formate astăzi așa, încât să poată fi considerat timpul tocmai pentru operațiuni financiare mari.

Pentru cassa lui Rothschild însă e acum momentul favorabil, spre a impune statului unguresc condițiunile cele mai oneroase, și pentru-că Ungaria nu poate să opună nici o rezistență, căci trebuie să evite ori-ce ruptură cu cassa Rothschild cu ori-ce preț, atunci e evident, că va fi nevoită să accepte condițiunile binefăcătorilor sei împrumutători.

Eată urmările manipulațiunii financiare, care a adunat datorii preste datorii, deficite preste deficite, și contra căreia fostul ministru Szlavy poate prea târziu a ridicat deja glasul seu preșicător.

Nu sînt încă 20 ani de când Ungaria prin acomodamentul din anul 1867 a intrat în posesiunea administrațiunii ei autonome, și în timpul acesta relativ atât de scurt, rezultate atât de triste și fatale au fost obținute.

Aceasta nu vorbește în favoarea elementelor de partide, care au avut până acum să vorbească cuvîntul competent în Budapesta, și aceasta nu le dă dreptul să taxeze sus capacitatea lor guvernamentală.

În cifrele bugetului sînt în același timp exprimate atât bilanțul pentru capacitatea cât și pentru facultățile celelalte ale elementelor de partid ce se află la cărmă, și deficitul cel mare și enorma greutate a datoriilor statului unguresc, reprezentă totdeodată conțul pasiv al partidului guvernamental unguresc.

Deficitul financiar, e în același timp deficit politic și administrativ, căci dacă bărbaii de stat unguresci ar fi fost în stare să organizeze o administrație mai bună, și să facă o politică mai bună, atunci ar fi lucrat, — spre a mî exprima cu un cuvînt negustoresc, — de sigur nu cu atîta pierdere enormă și n'ar fi îngrămădit în timpul de abia 20 ani un stat pasiv atât de colosal.

Un bărbat de stat celebru spusese: „Dacă face cineva politică bună, atunci are și finanțe bune“.

Această frasă e incontestabilmente bună, și adevărată. Dacă o aplicăm la Ungaria, atunci vom găsi iute unde se află cauza crizei financiare, de care aceasta fu ajunsă.

Nici un articol de lux nu e mai scump decît iluziunile politice, și dacă în Budapesta s'ar fi ținut totdeauna în limitele posibilului, și n'ar fi făcut goană după ținte, care nu corespund faptelor, atunci de sigur starea, puterea financiară a statului n'ar fi fost oșită într'un astfel de mod fără exemplu.

Revistă politică.

Sibiu, 20 Decembrie st. v.

Ministrii unguresci au părăsit Viena fără de a fi ajuns la un rezultat pozitiv în privința vre-unei cestiuni mai de valoare. În cestiunile de tranșacție nu s'a efectuat încă nici o apropiere între cabinete, și singur numai asupra cestiunilor formale, care s'au ivit cu privire la consultările deputațiunilor de cuote, au ajuns

oamenii la o înțelegere oare-care. Nici consultările militare dintre ministrul de război și cei doi miniștri de miliție asupra normelor pentru executarea legii de gloate nu s'au putut încheia, fiindcă lucrările prealabile ale ministrului austriac n'au înaintat atîta, cât cele ale ministerului ungar. Eată ce raportează „Budapester Correspondenz“ despre aceste conferențe ministeriale:

Ministrul-president Tisza a conferit ași înainte de ameași cu ministrul-president, contele Taaffe. Împăratul a primit în audiență pe Szapary la 12 oare, pe ministrul Tisza la 1 oară. Dela 2 până la 4 oare s'a ținut la ministrul-president contele Taaffe o conferență de miniștri comună, la care au participat miniștrii Dunajevski, Tisza și contele Szapary. Nici de astădată nu au putut miniștrii să ajungă la o înțelegere nici cu privire la cestiunea petrolului, nici cu privire la cestiunile dării pe zăhar și spirt. Numai în ceea-ce privește deputațiunile cuotei s'a hotărît, ca deputațiunea ungurescă să-și înceapă consultările meritice la începutul lui Ianuarie în Pesta, ear' cea austriacă deodată cu intrinirea „Reichsrathului“ din Viena, și să le continue până când vor fi stabilit un nunțiu. Dacă apoi se va simți necesitatea consultărilor comune, se va hotărî numai decît locul și timpul acestor conferențe. Ministrul Tisza a conferit deseară cu contele Kálnoky și cu șeful de secțiune Szögyényi și apoi s'a reîntors cu contele Szapary la Pesta. Ministrul de comunicațiune Gavril de Baross rămâne mîne încă în Viena.

„Neue Freie Presse“ scrie cu datul de 30 Decembrie următoarele:

„Ministrii unguresci s'au reîntors ași la Pesta fără de a fi ajuns la o înțelegere în privința cestiunilor de litigiu! Se tractează de vama pe petrol și de vama pe zăhar. În special în ceea-ce privește vama pe petrol se pare că din conferențe n'a rezultat nici o apropiere între respectivii miniștri de finanțe. Guvernul ungar dorește să se discute proiectele legislative ce le-au făcut delegații lor în cea din urmă anchetă, guvernul austriac perhorecează aceste proiecte și stărne pentru înlăturarea administrativă a abuzurilor, ce există la importarea petrolului rusesc. Spre ilustrarea stadiului momentan al negocierilor servese și aceea, că o foaie, ce stă foarte aproape de guvernul unguresc, expune astăzi, că ministrul Tisza nu poate admite trecerea cestiunii petrolului pe teren administrativ. Dl de Tisza și contele Szapary vor veni la 4 Ianuarie din nou la Viena, spre a reîncepe conferențele asupra cestiunilor de tranșacție“.

Deputațiunea bulgară, care a fost primită la 29 Decembrie n. de cătră lordul Iddesleigh în Londra, a ilustrat și de astădată, cum a făcut-o și în celelalte capitale, actuala situație în Bulgaria. Delegații au accentuat din nou imposibilitatea, de a accepta de principie pe Mingrelianul, a cărui candidare li-a recomandat-o Germania. Ei dîșeră mai departe, că legalitatea Sobraniei nu se poate combate, ceea-ce au dovedit-o încassarea regu-

lată a dărilor și decursul recrutării în Bulgaria. În sfîrșit declarară, că ei sînt pe deplin convinși, că reîntoarcerea lui Alexandru, pe care Bulgarii 'l-ar dorî la toată întemplarea mai mult, acum cel puțin e imposibilă. Ei se rugară de intervenirea Angliei la celelalte puteri, ca Bulgaria să capete cât mai îngrabă un principie, cu privire la care ei numai candidarea Mingrelianului o perhorecează. Abstracție făcînd dela această cestiune personală, Bulgaria dorește să stee cu Rusia în cele mai prietinoase relațiuni; Iddesleigh le-a răspuns, că Anglia simpatizează cu aspirațiunile bulgăresci și, încât e compatibil cu angagiamentele de tractate, se va nisui a servi interesele Bulgariei. Mai multe angagiamente însă Anglia nu poate să iee. Bulgarii ar trebui să încerce o înțelegere cu puterile, care sînt acolo în prima linie interesate.

„Die Post“ din Berlin publică sub titlul: „Crăciunul diplomației“ un foarte important și — precum se vede — oficios articol despre relațiunile dintre Germania, Austro-Ungaria și Rusia.

„Amenințarea situației de față — dice „Die Post“ — există dela 13 Noemvrie, când contele Kálnoky a făcut în delegațiunea ungară declarațiile sale despre cestiunea bulgară. De atunci încoace tonul nepretinos al presei rusesci a devenit tot mai dușmănos față cu Germania. Acestei atitudini amenințătoare a presei rusesci s'a alăturat la 3 Decemvrie căderea lui Freycinet, care chiar înainte de aceea încercase inițierea unei relațiuni mai suportabile cu Germania. Afară de posibilul protest al Austro-Ungariei, Rusia numai așa ar pute fi împedecată de a subjuga Bulgaria, dacă Poarta s'ar arunca din nou în brațele Angliei. Prin aceasta Turcia ar provoca înainte de toate un atac rusesc în contra sa, dar' Anglia, spre a-și afirma prețioasele sale posesiuni asiatiche, n'ar pute urma o politică mai bună, decît de a provoca și a sprigini o luptă pentru emanciparea popoarelor din Balcani, mai ales după-ce în această luptă cu anevoe ar rămîne fără aliați. În fața acestei situații încurcate, garanța pentru menținerea păcii deocamdată zace mai ales în nesiguranta, unde are să se întempe cea dintăiu explozare a întregului material de conflict. Această garanță nu e sigură, dar' Germania se va folosi de timp, spre a da lucrurilor ce nu se potevita o direcțiune, ce pentru noi e mai puțin sticăcioasă. Momentan, cătă vreme Rusia și Poarta se nisuesc împreună să aplaneze cestiunea bulgară, pacea nu e primejduită. O primejduire pentru pace zace într'aceea, că Rusia tot va procede în sfîrșit în contra Bulgarilor într'un mod, ce ar provoca pe Austro-Ungaria. Anul viitor are să hotărească, dacă va isbucni ori nu un conflict austro-ungar-rusesc, sau dacă Rusia se va lăsa deocamdată de Bulgaria, spre a amenința acea putere, pe care o pri-

n'avea hodină, căci odată visa una, altădată alta, dar' tot numai și numai despre iubitul ei bărbat, pe care nu 'l-ar fi putut uita un minut pentru toată lumea. Și apoi de ar fi fost și visurile mai mestecate, dar' de unde? ea numai rău și eară rău visa despre el.

Pre lungă necazul acesta se mai întemplă, că și nașul, care a fost cununat-o, se duse din acel oraș într'altul încă cu vre-o câteva săptămăni înainte bărbatului și astfel ea rămase fără neamuri, fiindcă și neamurile din partea bărbatului erau împrăsciate prin cetăți și prin alte orașe.

Singura mângăiere era pentru dînsa o babă cam bătrână, care venia în toată dîna și-i ținea de urît, povestindu-i câte verđi uscate șcia. Cu aceasta își petrecea tinera doamnă dîile. Acestea i-se plîngea de toate necazurile și-i spunea, că în toată noaptea visează tot despre bărbat, întrebându-o totodată și despre înțelesul visurilor.

Baba însă șcia totdeauna s'o îmbărbăteze dîcîndu-i, că a fost la una, care da cu cărțile și aceea i-a spus, că bărbatul ei are să umble în pace, că nu i-se va întempla nimic rău, că va veni acasă căt mai în grabă, și alte minciuni de astea, de care șcia baba destule, căci pe semne nu calea bisericii a îmbătrănit-o.

Așa trecea o și după alta, până-ce s'a dat doamna cu baba ca cu o mamă și nu arare-ori o ținea la ea chiar și preste noapte. Se apropia mai un an de dîle și bărbatul nici vorbă să vină. Apoi, ca să scrie ceva, nevasta nu putea, căci pe vremea aceea nu era poștă. Acum pre lungă toate îmbărbătările babei doamna nu mai credea că-l va mai vedea vre-odată, cugetînd că sau au pățit călătorii ceva la olaltă, sau că mi-

șelul de Jidov i-a făcut ceva bărbatului ei pe drum, omorîndu-l ca să-și iee banii, căci a fost luat Armeanul mulți bani cu sine, când a plecat. Cu toate aceste Romăncuța îi era credincioasă și hotărîtă a-l aștepta căt va trăi.

(Va urma.)

O conferență a compozitorului celor „Doi ochi“.

Dl Gr. Ventura a ținut la Ateneul din Bucuresci o conferență despre

„Musica lui Richard Wagner.“

Aflăm în „Epoca“ următoarea dare de seamă:

Cu competența-i cunoscută, dl Grigorie Ventura a desvoltat Duminecă seara, în fața unui public numeros și ales conferența sa asupra muzicii lui Wagner.

Când 'mi-am ales subiectul acesta, dice conferențiarul, 'mi-am propus a preîntimpina nisece prejudecăți curente astăzi în privința acestui distins compozitor german. Nici un nume în lumea musicală n'a fost expus la critice aspre, la laude exagerate ca Wagner și musica lui.

Negreșit acesta e apanagiul spiritelor mari și generoase.

Scopul conferențiarului este de a face un tablou credincios asupra ideii fundamentale, asupra așa dîsului sistem, pe care el 'l-a întocmit din sintetizarea tuturor manifestațiilor musicale, ce 'l-au precedat.

S'au spus multe, s'au scris și mai multe asupra tendențelor musicale ale lui Wagner.

Preste 300 volume cuprind păreri și pro și contra, de multe-ori liniștite, dar' de cele mai multe-ori pasionate. Wagner a voit să deie sistemului musical o culoare politică, național-germană, și printr'aceasta a contribuit el însuși, trebuie s'o spun dela început, a slăbi în loc de a mări în cătva succesul operei sale.

Fiind dar' că în musică, mai mult ca în ori-ce altă artă, pasiunile se deslăntuesc cu înlesnire, nu e de loc surprinșător, ca pre lungă acest element, ce atacă mai direct sentimentele, amestecându-se și politica, — opera lui Wagner să fi avut să lupte în contra atător vrășmași.

* * *

Și mai întăiu de toate cine a fost Wagner? El n'a fost un compozitor ordinar, el a fost și a pretins să fie un reformator musical.

Acî conferențiarul schițează biografia lui Wagner. Născut în 1813 la Dresda, în această Atenă a Germaniei, și-a consacrat tinereța literelor și îndeosebi poesiei. La 14 ani îl găsim scriind cu inima deschisă, cu pasiunea ardentă. Primele sale lucrări literare au fost aprefiate ca fiind de talent. Dar' în tinerețe, cum se întemplă mai totdeauna, inclinările lui fură foarte mobile.

Mergînd la teatru la 15 ani și asistînd la reprezentarea lui Hamlet, se întoarcă acasă plin de entusiasm pentru Shakespeare, pe care el îl numește cel mai mare dramaturg. Preste un an se duce la un concert, aude simfonia a 9-a a lui Beethoven, și a doua dî se simte mișcat și entusiasm de musica acestuia. La 19 ani compune mici simfonii și mici opere. La 21 de ani

devine director al orchestrei din Magdenburg și la 1836 se duse la Riga. Aci pe malul Balticeii talentul seu devine matur; tot aci puse primele jaloane ale operei sale Rientzi.

Ținta lui Wagner era Parisul; se duse deci aci, unde avu să lupte în timp de trei ani cu toate miseriile și privațiunile. La Paris termină Wagner opera Rientzi și o trimise la Dresda, unde se duse și dînsul. Opera să fu primită și avu mare succes. Tot în acest oraș voi Wagner să reprezente și a doua sa operă Tanhäuser; dar' nu reuși. S'a dîș că au fost organizate cabale de vrășmași sei, s'a dîș că politica a jucat un oare-care rol și alte de acestea. Adevărul este, că pre lungă o părticică din toate aceste împregiurări, trebuie să recunoascem, că musica din Tanhäuser nu era încă inteligibilă pentru public. După Tanhäuser, Wagner concepî pe Lohengrin. Dar' la 1848—49 începî revoluția. Bun patriot luă parte în luptele politice.

Din această cauză Wagner avu mult să sufere. Condamnat la moarte, fugi la Weimar și de aci în Elveția.

Aci începe a doua perioadă în viața lui Wagner, perioada de luptător pe calea presei. În Elveția compuse autorul opera „Tristan și Isolde“. Grație agitațiunii făcute în Franța de Berlioz și în Germania de Liszt, reuși, în fine, Wagner a deveni o personalitate cunoscută. Încurajat de aceste succese, el își mângăia din nou speranța de a încerca scena Parisului: Reveni deci aci, unde fără să-și deie seamă de gustul parisian, de rutina franceză, avu aerul de a-și impune scoala și sistema. Tanhäuser cădî

vesce de adevăratul razim al Austro-Ungariei⁴.

După depeșa ce o primiram și noi alaltăieri din Londra, combinațiunea unui minister de coaliție n'a succedut. Ceea-ce adecă se putea și prevedea după dispoziția ce domnesce în cercurile liberal-unioniste, marchisul Hartington a refuzat intrarea sa în cabinet arătând simplu, că prin aceea ar perde toată încrederea alegătorilor și aderenților sei. De altmintrelea în momentul din urmă chiar și cercurile conservative arătau o dispreț față cu combinațiunea Hartington-Salisbury, ceea-ce nici n'a fost fără oare-care înrîurire asupra hotărîrii lui Hartington. E deci probabil, că lordul Salisbury va ocupa postul devenit vacant prin retragerea lui Churchill printr'un membru capabil al partidului conservator și va aștepta ce are să urmeze. Dacă în casa de jos vor face toți front în contra lui, atunci el voiesce să disoalve parlamentul.

Cronică.

Numiri. Dr. Stefan Pap, candidat de avocat, s'a numit practicant de drepturi fără diurnă la tabla reg. din Murș-Oșorheiu. — Carol Graffius, jurist absolut, s'a numit practicant de drepturi fără diurnă la judecătoria cercuală din Mediaș.

Împărțirea senatelor la curia reg. s'a efectuit pe anul 1887 precum urmează:

Senat civil. 1. Senat: president Nicolae Szabo; judecători: Samuilă Masirevici, Paul Elekes, Ioan Vežprény, Adalbert Szabó, Iuliu Iankovich, Carol Possai, Alexandru Erdélyi; notar: Ludovic Kanyo; practicant: Bela Simonyi. 2. Senat: president (vacant); judecători: Antoniu Balásy, Ioan Pușcariu, Ioan Kassalko, Felix Czorda, Augustin Szabó, Géza Farkas, Carol Ferencz; notar: Sigismund Szijártó. 3. **senatul urbarial:** president Coloman Babos; judecători: Leopold Iamitzky, Carol Topler, Nicolae Mercich, Samuilă Nagy, Emeric Nagy, Paul Ostffy; notar: Carol Borszékly. 1. **Senatul pentru cauze cambiale și comerciale:** președinte: Alexandru Darunary, president de senat; judecători: Francisc Szloboda, Augustin Lassel, Stefan Szentiványi, Coloman Lehoczky, Zsombor Kozma, Isif Ianicsek; notar: Aloisiu Oppl. 5. **Senat.** Președinte Alexandru Vértessy, president de senat; judecători: Andreiu Halmossy, Alexandru Oszvald, Alexandru Ruby, Ioan Pásztélyi, Ladislau Szász, Sigismund Kaszay; notar: Iuliu Szentiványi. 1. **Senat pentru cauze criminale.** Președinte: Béla Perczel, presidentul curiei; judecători: Isif Osztrovsky, Mihail Baló, Andor Pais, Paul Kevinley, Isif Lacza, Mihail Sebestyén; notari: Francisc Gebhardt, Felix Türk. 2. **Senat pentru cauze criminale.** Președinte: Carol Csemegi, president de senat; judecători: Francisc Ocsvai, Carol Pápay, Alexandru Herczeg, Emeric Burian, Stefan Sümeghy, Dr. Mor Kelemen, Svetozar Milotinovic; notar: Carol Saarossy. 4. **Senat pentru cauze criminale.** Președinte: Laurențiu Tóth, president de senat; judecători: Daniil Dózsa, Maurițiu Konrad, Benjamin Csillag, Leopold Matyasovszky, Ludovic Hajdu, Ludovic Schedius; notar: Francisc Tóké. 5. **Senat pentru cauze criminale.** Președinte: Emil Mansilovich, president de senat; judecători: La-

dislav Horváth, Samuil Gyarmathy, Iuliu Barthodiszkly, Mauriciu Tomcsányi, Albin Závady, Ferdinand Dani, Dr. Sigismund Décsy; notar: Dr. Emil Vajdasz, Dr. Géza Vasdényei; practicant Dr. Paul Bartal.

Comisiuni pentru examinarea de advocați. Ministrul de justiție a numit de president al comisiunii din Budapesta pentru examinarea de advocați pentru anul 1887 pe presidentul de senat dela curie Emeric Szentgyörgyi, ear' de president substituit pe judecătorul dela curie Dr. Emeric Suhaj; de president la comisiunea examinătoare din Murș-Oșorheiu, pe presidentul de senat dela tabla reg. Isif Schneider, ear' de president substituit pe procurorul suprem Alexandru Vita.

Noue țigări de specialitate. Direcțiunea regiei de tutun anunță, că s'a pus în comerț un nou soi de țigarete de specialitate sub numirea „țigarete Ghimbek”. Un pachet, care cuprinde 20 bucăți, costă 60 cr., ear' o șatulă cu 500 bucăți 15 fl.

Fabrică de spirt pe acții. Fabrica de spirt din Oradea-mare, până acum sub firma Lederer și Kálmán, va fi de aici înainte proprietatea unei societăți pe acții. Capitalul de acții s'a stabilit cu 300,000 fl., împărțit fiind în 1000 acții à 200 fl.

Ministrul nervos. Presa vieneză nu vorbește tocmai în ton măgulitor despre ministrul nostru de comerț, contele Paul Széchényi. O foaie din Viena istorisește următoarea anecdotă, care o reproducem după „Budapester Tagblatt”: Înainte de a se începe războiul vama, contele Kálnoky nu era de loc dispus a rupe legăturile comerciale cu România. Contele Széchényi stăruia mereu pe lângă ministrul de externe, explicându-i primejdia exportului de vite din România. În sfârșit și-a pierdut ministrul Kálnoky răbdarea și îi duse contelei Széchényi: „Ce-mi pasă mie de boii d-tale?” Contele Széchényi s'a ridicat în toată mărimea lui și îi răspunde: „Eu, Excelență, eu sînt aici pentru boii”. Ce efect a avut acest răspuns asupra contelei Kálnoky, nu se știe, dar' e fapt, că începându-se războiul vama cu România, Ungaria a fost de tot nepregătită, ear' industria ardelenescă nu a putut primi din partea guvernului nici cel mai mic ajutor, și nici că a primit până în ziua de astăzi, apoi mai târziu a vădit contele Széchényi, că s'a întrepus prea de cu vreme pentru boii. — *Si non è vero.*

Cas de moarte. Dr. Aloisiu Pokorny, directorul gimnasiului real comunal din suburbul Vienei Leopoldstadt, cunoscutul autor al mult răspânditei „Istorie naturale”, tradusă și în limba română, a răposat în 29 l. c. n.

Membrii germani ai reprezentanței orașenești din Pilsen au eșit cu toții din reprezentanță. Causa acestui exodiu a fost denegarea unei subvențiuni pentru teatrul german de acolo.

Afacerile orașului Agram se par a se apropia de o crasă. Regimul a pretins, imediat după ședința șgomotoasă din urmă, protocolul ședințelor și a sistat executarea unor hotărîri luate. Din motivele aceste, precum și din alte împregiurări se concludă, că de mult așteptată disolvare a consiliului comunal și înlocuirea lui cu un comisar regesc se va efectua în curând.

Alegerea patriarhului ecumenic. Din Constantinopol se depeșează la „Politische Corr.”: Invitarea pentru votarea cu scopul unei

noue alegeri a patriarhului ecumenic s'a trimis tuturor metropoliților din provincie. Administratorul patriarhatului a convocat o ședință a adunării naționale pe 24 Ianuarie. Dacă vor sosi toate voturile până la termenul amintit, adunarea națională va proceda imediat la formarea listelor de candidați.

Prințul Alexandru de Battenberg era să facă — după o foaie vieneză — o vizită regelui Carol, ceea-ce se desminte acum oficial.

Un chihlibar de o mărime extraordinară s'a aflat de nise lucrători în apropierea Berlinului. Greutatea lui e de 850 grame, și el se numără între cei mai mari chihlibari, cari s'au aflat vre-odată. Cum a ajuns acest chihlibar — care după părerea experților a zăcut mai mult de 1000 ani acolo — e o enigmă.

O statuă ecuestră a lui Napoleon III. Sindical orașului Milano, a propus într'o ședință a reprezentanței orașenești, ca statuă ecuestră a lui Napoleon III, care de atâția ani zace în magazinul orașenești, și care s'a înființat cu ajutorul unei subscripțiuni, să se așeze înaintea „arcului de par”. Această propunere a produs în cercuri radicale mare senzație, — căci acestia voiau a zădărnici așezarea statuei, — cu toate că sindicul a mai propus, ca să se dăltueze în ea numele ofițerilor francezi, căduți cu prilegiul războiului din 1859. Conducătorii radicalilor amenință cu violență, dacă cumva nu-și va retrage primarul propunerea. Ei dic: ajutorul francez dela 1859 s'a compensat pe deplin prin participarea lui Garibaldi la războiul din 1870/71. Memoria lui Napoleon s'ar fi predat disprețului etern prin fapta dela Mentana. Partidul liberal nu se lasă a fi intimidat și răspunde, că hotărîrile individuale ale lui Napoleon e a se mulțumi începutul unirii Italiei, el spriginesce propunerea primarului. E temeră de turburări, dacă s'ar hotărî așezarea statuei. Cu toate aceste consiliul municipal a primit propunerea primarului cu 68 contra 6 voturi. Primarul a declarat, că vrea să execute hotărîrea numai decăt. Radicalii pregătesc manifestațiuni.

„Țara nouă.” Revistă științifică, politică, economică și literară. Apare odată pe lună. București, Noemvrie 1886. Anul III. Nr. 10. Sumar: Părerile lui Rousseau, despre cultivarea sensurilor de Vasile Saftu. — Arta și metoda în istorie de Joh. Gust. Droysen, traducere din limba germană de * *. — Școala normală pentru institutori și cultura institutorilor nostri actuali. Cap. II. Școalele normale sau seminariile pedagogice în Germania și în special în Saxonia, cu o privire istorică (urmare) de Petru Gârboviceanu. — Sistem național de economie politică de Frideric List, cartea III (urmare). Cap. V. Continuarea Cap. precedent. — I. B. Say și școala sa. — Cartea IV. Politica Cap. I. Supremația Angliei și puterile continentale. America de-Nord și Franța. — Cap. II. Supremația Angliei și uniunea vamală germană. Traducere de I. N. P.

Statistica

populațiunii rurale săsești în Transilvania.

De Dr. O. de Meltz.

(Urmare.)

Luându-se de basă prețurile produselor din 1874 venitul brut ar face în comunele săsești pentru 320.922 jughere 10,869.529 fl. 35 cr., sau 33.87 pro jugher, în comunele românești p. 104.981 jughere, 2,686.270 fl. 15 cr., sau 25.59 pro jugher. Venitul mai mic în comunele românești îl explică autorul însuși din

împregiurarea, că comunele acestea se află lângă munte, în cari producțiunea este mai grea ca la șes.

Cu toate că economia țeranilor sași s'ar pără că stă în cârta mai sus ca a celorlate naționalități în țeară, totuși se vede că e departe încă de treapta, pe care a ajuns agricultura în țările țeri. În Württemberg d. e. produce 1 jugher

	Hectolitre	Hectolitre
grâu	15.3 ovės	13.5
grâu mestecat	13.5 cucuruz	12.9
săcară	10.4 leguminoase (fasole)	11.0
orș	12.9 cartofi	66.3

Dar' nici cifrele din Austria sau Boemia nu se ajung.

Din 1874 încoace s'a schimbat puțin în referențele agricole; a crescut numai în cârta semănătura de ierburii, trifoiu, a scădut la din contra producțiunea cănepei și a inului, din cauză că se caută mai puțin articolii acestora.

În privința vinului datele statistice sînt tare mance. Producțiunea vinului pe 17.406 jughere ar face 224.537 hectolitre în valoare de 1,870.393 fl., cifre de sigur exagerate.

Industria de casă este însemnată, lucrându-se mai toate hainele, rufelee etc. trebuințioase de cătră popor însuși. În Cisnădie s'a dezvoltat o industrie de postav și se produc 100.000 bucăți de postav în valoare de circa 1,650.000 fl.

Pânzături de cănepă și în produc comunele Agnita, Marpod, Gald, Tălmăciu și altele.

Cu împletituri de paie se ocupă locuitorii din comunele Cisnădioară, Petrifalău (lângă Sebeș) și a.

Uleu de in se produce în Codlea circa 200 hectolitre în valoare de 11.000 fl.

c) Referențe de credit.

1. Starea economică în general. Starea economică a țeranilor sași e suportabilă, dar' bunăstarea de odinioară începe a da înapoi în mod alarmător. Dările și taxele cele multe, prețurile scădute ale granelor și ale vitelor, puțina bunăvoință pentru interesele poporului țeran la autoritățile administrative, lipsa de organizațiune a creditului agricol, sînt cauze destule, pentru de a explica cauzele decadentei.

Mai rău stau țeranii în comunele din grupul vestic și de mijloc. Din 122 comune ale comitatelor Tărnava-mare și mică sînt țeranii din 59 comune mai mult sau mai puțin îndatorați. Asemenea 11 comune din grupul vestic. Sînt mai cu seamă comune, care se ocupă cu cultivarea viței. Și împregiurul Sibiului sînt unele comune tare îndatorate.

Între cauzele stării rele se amintesc focurile cele multe, deși aceste au mai încetat de când se răspândește instituțiunea pompierilor. De asigurare în contra focului țeranii sași fac întrebuințare deasă.

Altă cauză este a se căuta în inundațiile cele multe. Statul nu face nimic pentru regularea apelor, ear' comunele sau privații sînt prea slabi, pentru de a face ceva.

De altă parte eară sînt și comune, în care cauzele miseriei sînt a se căuta în lux, indolență, beutură.

2. Referențe de credit. Institutele ipotecare nu pot să mulțumească, după părerea autorului, trebuințele țeranului, deoarece-ce formalitățile de lipsă la câștigarea împrumutelor sînt prea complicate și legate cu prea multe spese. Ear' creditul personal nu e organizat de așa, ca să devină pentru țeran folositor.

Însărcinarea moșilor prin ipotece nu e în general tocmai mare și subastări de moși țerenești nu se fac într'un număr, care ar însufia îngrijiri. Cu toate aceste lipsa e mare și dacă nu se fac subastări numeroase, cauza e că usurarii au aflat o formă, care înlătură subastările, adecă pimesc dela debitori pământuri ca zălog cu dreptul de folosire (pactum antichreticum). În cele mai multe casuri creditorii ar fi Români și Țigani.

În mai mare extindere grasează usurarea într'altă formă. Se dau împrumuturi mici cu condițiunea de a se plăti dobânda în natură, adecă în bucate sau must. Mai cu seamă se ivesce modalitatea aceasta de usurare în comunele, care se ocupă cu producțiunea de vin.

Cu toate aceste usurul s'a micșorat în anii de pe urmă, de când s'au înmulțit în orașe și în unele comune institute de credit pe baza principiului de reciprocitate. În 8 orașe există 22 institute de credit ș. a.: 2 bănci pe acțiuni, 1 bancă de asigurațiune mutuală, 1 institut fonciar, 5 casse de economii, 13 reuniuni de anticipațiuni, cari cu excepțiunea celor 2 bănci sînt fondate nu pentru câștigul acționarilor, ci pe basă de mutualitate. Mai cu seamă institutul fonciar și cassele de economii întrebuințează profitul lor după întărirea fondurilor lor de rezervă pentru scopuri publice.

În cele 227 comune rurale sînt 14 reuniuni de credit și adecă în Agnita, Cinculmare, Cohalm, Christian, Apoldul-de-sus, Cisnădia, Șelimbör, Bot, Heltechiu, Herman, Feldioară, Sân-Petru, Codlea și Ghinda. Reuniunile aceste au:

Capital de participare	199.085 fl.
Depuneri spre fructificare	1,018.353 „
Împrumuturi date	1.145.462 „
Fonduri de rezervă	52.095 „
În număr	44.678 „
Profituri curate	20.165 „

(Va urma.)

Redactor responsabil: **Aurel Popa.**

și cădu într'un mod scandalos. Fie rutina franceză, cum am dis, fie manierele brusce ale compozitorului, fie faptul, că trecea de protegeat al curții lui Napoleon, — n'avem a discuta motivele — Wagner fu silit să părăsească Parisul, după-ce asistă la completa neisbândă a operei sale.

Se duse în Bavaria. Aci începe a treia perioadă a compozitorului. Protegeat de regele Bavariei, încurajat și de banii și de admirația acestuia, Wagner făcu aci mari lucrări; între altele menționăm tetralogia intitulată: „Inelul Nibelungelor”.

La 1872 se retrase la Bayreuth și fundă un teatru model, unde la 1876 reprezentă pentru prima oară tetralogia sa întregă și Parsifal.

Lupta scoalei începută pe țărmii Balticeii, la Riga o continuă Wagner până la 1884.

Wagner a luptat toată viața sa pentru o idee. Aveam dar' dreptate, dice conferențiarul, când dela început am spus, că acest autor n'a fost numai un compozitor, ci un reformator hotărît, poate îndrășnet.

Ca să explice în ce consista reforma lui Wagner, dl conferențiar intră în o analiză foarte instructivă asupra condițiunilor, în cari se găsea drama musicală (așa numesce Wagner opera), când vine dînsul cu reforma sa. — Apărută la finele secolului XVI în pompoasele saloane ale aristocrației italiene, opera se reprezentă, pentru prima dată învéluită în mitologia greacă, cu ocaziunea sərbărilor princiare sub formă de reprezentațiuni musicale dramatice. La finele renascerii, după fundarea celebrei academii dela Crusca, apără și Monte-verde, adevăratul creator

al operei așa cum o avem și astăzi, cu arii, recitative și coruri.

În ce consistau însă aceste elemente ale operei?

Eată ce conferențiarul explică, în atențiunea cea mai deplină a publicului atras cu drept cuvânt de delicata și importanta cestiune ce își pune.

Ariile erau scoase din ariile populare, fără nici o legătură între ele și fără-ca compozitorul să-și deie osteneala de a stabili vre-un raport între acțiunea dramatică și efectul musical: erau într'un cuvânt o imitațiune a vechei musice elene, dar' o imitație degenerată. Tot așa erau și recitativele, la fel erau și corurile. În fine se mai introduse în dramele musicale un al patrulea element, baletul, un alt nonsens, dice conferențiarul, pentru acțiunea dramatică. De armonie în situație, de unitate în acțiunea dramatică și raporturile musicale, nici vorbă.

Eată ce fu și rămase opera lui Monte-verde aproape 200 ani, timp în care s'au manifestat sutimi de compozitori, fără-ca opera să fi făcut un pas înainte cătră progres; căci nu merită să ne oprim cu descripția la oare-cari mici ameliorări.

În fine, apare Mozart și fiul se intelectual Rosini. Acesta împreună ceea-ce rămăsese separat trei secolii: aria, recitativul și corul, și opera *Don Giovanni* fu prima lucrare, care reprezentă în adevăr genul dramatic. Dar' Mozart n'a dat operei o nouă formă, el n'a făcut, decăt a înlesni reforma cea mare a lui Gluck. În secolul al 18-lea apără Gluck, care își propuse să facă din drama-musicală un adevăr: el a impri-

mat demnitate corurilor și recitativelor. Dar' și Gluck cu câte nu avă a lupta în reforma lui, reformă de altfel nu tocmai mare! Însă urmașii lui Gluck au luat dela dînsul ce le-a convenit și drama musicală făcu un pas înainte.

După Gluck în secolul al 19-lea, numai două individualități se ilustrează pe calea reformelor: Beethoven și Weber. Unii enumără și pe Mayerbeer; însă conferențiarul vede în acest din urmă a geniu compozitor, un mare talent, un musicant adunător de tot ce era în toate scoalele, dar' nici decum un reformator.

Trecend la Wagner, conferențiarul se exprină astfel: Wagner poate că nici s'a gândit să devină ce a fost, punend în practică idea lui Gluck și mărindu-o. Wagner părăsece cu totul calapodul trecutului, se emancipează de formele lui convenționale și opera devine pentru dînsul o lucrare artistică, clasică și armonioasă. La Wagner musica se supune subiectului; se modifică după personaje, se armonisează cu situațiile și cu caracterele.

Wagner dete o dezvoltare și mai pronunțată așa dînsului sistem al motivelor conducătoare (Leitmotive), pe care îl găsim de astfel la Mozart și la alți compozitori; așa că nu Wagner l'a inventat, ci numai l'a dezvoltat și l'a împins mai departe decăt ori-ce altul. Într'un cuvânt, putem dice, că Wagner și-a propus să stabilească un raport cât se poate de intim între ce se numesce consecuențele musicale și dezvoltarea caracterelor; o legătură strînsă între inflecțiunile și nuanțările muziceii și acțiunea dramatică.

Economic.

Piața din Sibiu, 31 Dec. Grân hectolitra 74—80 chilo fl. 4.40 până fl. 5.20, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 3.20, până fl. 4.— sâmbura 66 până 72 chilo fl. 3.10 până fl. 3.50, orz 58 până 64 chilo fl. 3.30 până fl. 3.70, ovės 38 până 45 chilo fl. 1.70 până fl. 2.10, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 3.20 până fl. 3.60, mēlaiul 74 până 82 chilo fl. 3.— până fl. 4.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semēnța de cânepă 49 până 50 chilo fl. 3.— până fl. 4.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, lintea 78 până 82 chilo fl. 7.— până fl. 8.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, pāsāt de grāu 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, fāinā Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slānina 100 chilo fl. 48.— până fl. 50.—, unsoarea de porc fl. 58.— până fl. 60.—, sēu brut fl. 20.— până fl. 24.—, sēu de lumini fl. 34.— până fl. 36.—, lumini turnate de sēu fl. 42.— până fl. 46.—, sāpunul fl. 24.— până fl. 26.—, fēn 100 chilo fl. 1.20 până fl. 1.60, cânepa fl. 32.— până fl. 34.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.— până fl. 3.—, spirtul p. 100 L. % 26 până 28 cr., carnea de vită chilo 32 cr. carnea de vitel 20 până 36 cr., carnea de porc 36 până 40 cr., carnea de berbec 20 până 22 cr., ouē 10 cu 25 până 28 cr.

Bursa de București.

Table with 3 columns: Item, Price, and other details. Includes 'Cota oficială dela 30 Decembrie st. n. 1886.', 'Renta amort. (5%)', 'Rur. conv. (6%)', 'Acț. de asig. Dacia-Rom.', 'Banca națională a României', 'Impr. oraș. București', 'Acț. de asig. Națională', 'Scrisuri fonciare urbane (5%)', 'Schimb 3 luni', 'Societ. const.', 'Aur'.

LOTERIE.

Tragerea din 31 Decembrie st. n. Budapesta: 49 3 87 41 85.

Nr. 5670—886. [384] 2—2 pret.

Concurs.

Pentru ocuparea vacantului post de notar în comuna mare Poplaca se escrie prin aceasta concurs.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

Afară de competențele după tarif pentru lucrări private

I. în banigata:

- a) salariu anual 460 fl. v. a.
b) paușala de diete pe fiecare an 100 fl. v. a.
c) pentru lucrările prescrieri și încasării de dare, pe an 40 fl. v. a.

d) paușală pentru luminarea biroului, pe an 15 fl. v. a.

II. în naturalii:

- a) Cuartir,
b) 6 stânjini lemne de foc.

Aspiranții, care posed calificațiunea prescrișă în §-ul 6 al articolului de lege I. din 1883, au să-și aștearnă cererile corespunzător instruate la subscrișul oficiu până la 31 Ianuarie 1887 n.

Sibiu, la 26 Decembrie n. 1886.

Oficiul central pretorial.

Fabritius m. p., pretor-suprem.

Minune de Viena

pe terenul industriei de pendule.

Numai fl. 2.45

costă la mine de ađi înainte o

Pendulă

excelentă, regulată, ce merge punctual și luminează de sine, cu deșteptător și aparat de sgomot, cu două garnituri de greutate, cu pendulă și apertinențe.

Aceste minunate și distinse oroloage în colorii frumoase, în imitațiuni de nuc, de abanos ori palisander și în rame rotunde sânt un decor pentru ori-care salon. Pentru cadranul ce e provēđut cu cifre aurite și luminează noaptea fără ori-ce material,

garantez 10 ani

și atrag atențiunea publicului asupra împrejurării, că aceste oroloage miraculoase, distinse și cu toate aceste nespuse ieftine numai la mine se pot afla bune și veritabile. Afară de aceste mai dau

un superfin orologiu remontoir de argint-nichel ce se poate trage fără cheie, cu veritabil mecanism de nickel, un orologiu-capital punctual regulat și neperitor cu arētător de secunde. Numai fl. 6.50. A costat mai înainte de trei ori atāta.

Expedarea în provinciā se întēmplă pre lūngă rambursă postală sau trimiterēa înainte a prefului.

Export de oroloage, Fekete, Depot principal Viena, V. Wehrgasse Nr. 13/3. [381] 2

Spre cercetarea

unui nou transport de prea frumoase și

nobile pianuri

de Bösendorfer, Schweighofer, Streicher, Proksch, Pokorny,

invitat cu toată stima

depositul de pianuri al lui Heldenberg, Sibiu, piața lui Hermann 8.

Din Orăștia, Alba-Iulia, Sebeșul-săsesc, Mediaș, Sighișoara, Reghinul-săsesc, Bistrița, Cohalm și Făgăraș se prezintă scrisori de mulțumită și recomandări stăruitoare dela casele cele mai bune și de cătră persoane competente.

Pentru cumpărători din orașele amintite se fac condițiuni cu totul deosebite.

Cele mai nobile

Vinuri ardelenesci

pentru mese la Crăciun și Anul-nou.

- Riesling eminent,
Riesling fin,
Busuioac „Cabinet“,
Busuioac fin,
Vin de struguri fetesci,
Tramin,
Rozsamál superb,
Floarea Târnavelor plăcut,
Vin ardelenesc înfundat (Ausbruch) dulce, tare, foarte fin,
„Vin de cură“ din 1862, foarte nobil,
Vin ales de pe valea Târnavei-mari, „marcă de casă“,
Vin ales de pe valea Târnavei-mici,
Vin de masă de pe valea Târnavei-mari din 1879, fin,
Vin de Dunistorf din 1879,
Carbenet excelent,
Vin de Burgund,
Vin de Buda (Viță de Buda),
Vin roșu ardelenesc,

se află veritabile în umplutură originală cu prețurile depositului, pentru Sibiu la

IOAN BILLES,

pentru Cluj la I. B. Misselbacher sen., pentru Brașov la I. L. & A. Hesshaimer, pentru Mureș-Oșorheiu la Kauppe & Eckwert, pentru Bistrița la Frații Fleischer, pentru Mediaș la Franz Kremer, se recomandă

I. B. Teutsch,

Export de vinuri, Sighișoara, Transilvania. Liste de prețuri gratuite.

Deschidem abonament pe anul 1887

„Amicul Familiei.“

Revistă beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Anul 1887. Va eși în 1-a și 15-a și a luni în numerii câte de 2—3 coale; și va publica poezii, romanuri, novele, schițe, piese teatrale, studii sociale, articoli științelor teologice și între acestea multime de predice pe Dumineci, sērbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. Prețul pe anul întreg e 4 fl. — Pentru România 10 franci — lei n. plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Abonenții vor primi unele premii de valoare și-și vor pute procura cu prețuri reduse numeroase opuri din edițiunea noastră. Colectanții primesc gratis tot al patrimea exemplar.

Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.

Tragem mai departe atențiunea publicului nostru cetitor și asupra tuturor scrierilor apărute în edițiunea noastră și anunțate în un catalog deosebit ce se trimite gratis ori-cui il cere. Ear' în apropierea sērbătorilor Crăciunului și a anului nou, ne luăm voia a recomandă, pre lūngă alte numeroase scrieri pentru tinerime ce se află de vëndare la noi, ca — dar potrivit de sērbători — următoarele Cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumoase ilustrată. Numără preste 300 pagine. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 80 cr. — 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50. Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumoase ilustrată, pentru pranciuli scolari de ambe sexele. Cu aprobarea Jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exempl. broș. e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

A se adresa la „Cancelaria Negrutii“ în Gherla — Szamosujvár — Transilvania.

Unde se cumpără și Acții dela „Albina“, „Furnica“, „Timișiana“, „Ardeleana“, „Economul“ și „Transilvania“. [383] 6

„Preotul Român.“

Revistă bisericescă, scolastică și literară. Cursul XIII. — Anul 1887. Va eși în broșuri lunare câte de 2 3/4—3 1/4 coale; și va publica articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestea multime de predice pe Dumineci, sērbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. Prețul pe anul întreg e 4 fl. — Pentru România 10 franci — lei noi plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pranciuli scolari de ambe sexele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a. (Edițiune pentru gr.-cat. și altă edițiune pentru gr.-or. Sē se noteze: care edițiune se cere.) Visul Preacuratei și Presentei Născătoare de Dđeu, urmat de cele mai frumoase rugăciuni cătră Mama Domnului și cătră Dl n. Isus Christos, cu ilustr. Prețul unui exempl. trimis franco e 10 cr., 50 ex. 3 fl., 100 5 fl. v. a.

Advertisement for Ignaz Weiss, Vienna. Includes text: 'Premiat cu nouē medalii de aur și de argint.', 'Dela magistratul capitalei și residenței ces. reg. Viena', 'Distins prin repețite laude ale Maj. S. Împăratului Fr. Josif I.', 'mi-s'a dat concesiunea pentru purtarea unui negoț de mărfuri și de expediție. Mē folosesc deci de această ocașiune, spre a aduce în general la cunoștință, că eu țin numai mărfurile solide și excelente și mē voiu sili totdeauna a îndestuli pe mușterii mei atāt prin prețurile cele mai ieftine, cât și prin novități, pentru ceea-ce mē rog de comande de probă, deoarece-ce eu cinstesc fiecarei, care îmi face și cea mai mică comandă, drept suvenir un album cu toate tablourile din Viena împreună cu un complet courant de prețuri.', 'Grupul de ciasornice', 'Grupul de mărfuri', 'Grup divers', 'Pendule de Viena', 'Garnitură de argint-excelsior', 'Țoale de cai', 'Aparat de fert cu spirt', 'Plapome', 'Pendule în formă de remontoir', 'Vestminte de iarnă', 'Pendulă cu ramă rotundă', 'Orologiu-remontoir de nickel pentru buzunar', 'Ciorapi scurți și lungi de iarnă', 'Expedează numai prelungă bani gata ori rambursă ces. reg.', 'Ignaz Weiss Wien.', 'II, Bez., Tempelgasse 6/14.', 'Stațiune pentru tramvay: Carl-Theater.', 'Distins prin comanda aproape ale tuturor membril. P. I. case împēr.', 'Premiat cu nouē medalii de aur și de argint.'